

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Don Bosco Groenveld te Leuven

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	126904
	Instelling	Don Bosco Groenveld
directeur		Kathleen DE GOIGNIES
adres		Groenveldstraat 44 - 3001 HEVERLEE
telefoon		016-23.16.35
fax		016-22.91.93
e-mail		directie@dbgroenveld.be
website/URL		http://www.dbgroenveld.be
	Bestuur van de instelling	970889 - VZW MISOL te LEUVEN
adres		Charles Deberiotstraat 14 - 3000 LEUVEN
	Scholengemeenschap	112409 - SGKSO Leuven te LEUVEN
adres		Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	28/11/2011,29/11/2011,30/11/2011, 01/12/2011,02/12/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/12/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	13/12/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jos Vermijl
	Teamleden	Trui Van Rie Dirk Diepers
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
4.1 Project algemene vakken in de tweede graad bso (Publiciteit en etalage en Verzorging-voeding) en in de derde graad bso (Organisatiehulp, Publiciteitsgrafiek en Verzorging)	8
4.2 Plastische opvoeding in de eerste graad B-stroom in 1b en in bvl (Decoratie – Verzorging-voeding en Mode – Verzorging-voeding)	10
4.3 TV/PV/Stages Publiciteitstekenen en Waarnemingstekenen in de derde graad bso in Publiciteitsgrafiek	11
4.4 Wiskunde in de eerste graad B-stroom in 1b en in bvl (Decoratie – Verzorging-voeding en Mode – Verzorging-voeding)	13
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
5.1 Evaluatie	15
5.1.1 <i>Evaluatiepraktijk</i>	15
5.1.2 <i>Rapporteringspraktijk</i>	16
5.2 Personeelsbeheer	17
5.2.1 <i>Personeelsorganisatie</i>	17
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
7.1 Wat doet de school goed?	19
7.2 Wat kan de school verbeteren?	20
7.3 Wat moet de school verbeteren?	20
8. ADVIES	21
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	21

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°).
Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Don Bosco Groenveld is een school met een context van aanzienlijke veranderingen. Enerzijds zijn er een aantal structurele veranderingen. De school is sinds 2008 een autonome zevenjarige beroepsschool en heeft haar studietoelaatbaarheidsverordening verruimd met het beroepenveld Decoratie en het studiegebied Decoratieve technieken. Hierdoor groeide het leerlingenaantal de voorbije tien jaar met 30%. Ook het schoolteam is sterk uitgebreid. Anderzijds zijn er veranderingen in het leerlingenprofiel. Er is niet alleen een toename in het aantal, maar ook in de diversiteit van zorgvragen. Van de totale schoolpopulatie heeft één op de drie leerlingen een GOK²-profiel en heeft bijna de helft extra zorg³ nodig. In de eerste graad neemt de instroom vanuit het buitengewoon onderwijs (type 1, type 3, type 7 en type 8) toe. Bovendien zijn er heel wat leerlingen die in hun ontwikkeling bedreigd zijn omwille van de maatschappelijk kwetsbare leefomgeving waarin ze opgroeien. Deze veranderingen hebben de school onder verhoogde druk geplaatst en haar uitgedaagd om een constructief antwoord te zoeken op de vraag hoe ze aan deze toenemende groep risicojongeren toch een zinvol traject kan aanbieden. Uit de resultaten blijkt dat zij erin slaagt om met de meerderheid van de jongeren een succesvol traject te doorlopen en hen een perspectief op de toekomst te bieden. Met een diploma op zak hebben ze immers heel wat meer kansen om werk te vinden in de regio. De school heeft de naam een zorgbrede school te zijn en de realiteit bevestigt dit en sluit bovendien nauw aan bij het zorgbeleid van de Vlaamse overheid.

De school heeft een sterke eigen visie op onderwijs die vorm krijgt in een 'assisterende'⁴ aanwezigheids- en opvoedingsstijl. Het zorgbeleid sluit naadloos aan bij het opvoedingsproject. Om beter te kunnen inspelen op jongeren met probleemgedrag hanteert de school een stappenplan dat gebaseerd is op de LSCI-methode (Life Space Crisis Intervention). Deze aanpak is de rode draad om de begeleiding vorm en inhoud te geven en de draagkracht en draaglast in balans te houden.

Het opvoedingsproject wordt geïmplementeerd door een kwaliteitsvol en besluitvaardig beleidsteam en overwegend sterk gemotiveerd personeel. Kenmerkend daarbij is de wil om op alle domeinen zo goed mogelijk onderwijs te verstrekken en op gepaste wijze om te gaan met diversiteit. De sterke en zwakke punten uit het doorlichtingsverslag van 2002 zijn aandachtspunten die de werking helpen optimaliseren. De wijze waarop het beleid de sterke punten weet te borgen en de werkpunten heeft aangepakt verdient alle lof.

Het leefklimaat op school en de resultaten van de GOK-bevragingen geven aan dat het welbevinden van de leerlingen goed is. Dankzij een stappenplan om het lesverzuim terug te dringen schommelde het aantal problematische afwezigheden in de periode van 2009 tot 2011 tussen 1,10 % en 3,49 %.

Het kwaliteitsonderzoek focust in deze doorlichting op de wijze waarop in de school doelgericht, effectief en dynamisch wordt gewerkt rond de evaluatie- en rapporteringspraktijk en de personeelsorganisatie. Voor deze processen zijn in Don Bosco Groenveld specifieke visies ontwikkeld.

De vakgroepen besteden aandacht aan het opstellen van kwaliteitsvolle bevragingen en ook de rapportering verloopt met veel zorg. Op de deliberaties bespreken de leraren elke leerling uitgaande van de behaalde resultaten, de studiehouding en de deelname aan remediërsacties.

² Gelijke OnderwijsKansen

³ Een trajectbegeleiding rond studiebegeleiding, taalbegeleiding en/of socio-emotionele begeleiding.

⁴ Assisterend is een bewuste keuze omdat de school wil opvoeden door een pedagogische relatie aan te gaan met de leerlingen.

De evaluatiepraktijk beantwoordt aan het niveau dat door de leerplannen worden verwacht, wat niet wegneemt dat er soms grote verschillen zijn in de studieresultaten. Omdat de onvoldoendes vaak te wijten zijn aan specifieke ontwikkelingsstoornissen, is de school vragende partij voor de introductie van een systeem van flexibele leerwegen en deelattesten.

De personeelsorganisatie is een prioritair aandachtspunt voor het beleid en een hoeksteen van de schoolwerking. Er zijn heldere aanwervings- en evaluatiecriteria. Gedurende de sollicitatiegesprekken wordt in de eerste plaats gepeild naar de mate waarin kandidaten de kwaliteiten van opvoeder en leraar in zich dragen. De verwachtingen omtrent de taakinvulling van het personeel worden omschreven in visieteksten, richtlijnen en stappenplannen.

Met het oog op het continu opwaarderen van de kwaliteit van haar onderwijs en zorgbeleid doet de school beroep op de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst van de eigen koepel, van universiteiten⁵ en van een aantal welzijnsdiensten. De leraren en medewerkers worden daarnaast nog bijgestaan via coachingtrajecten en/of zorgvuldig geselecteerde nascholingen.

Om de leer- en werkomgeving optimaal op de schoolstructuur af te stemmen is een masterplan opgesteld waarin urgente infrastructuurwerken gefaseerd worden aanpakt en acties rond het welzijnsbeleid zijn opgenomen. Het ict-beleid verloopt doordacht (visie, hardware, software, nascholing), maar de integratie van ict in de lessen varieert vakgroep- en leraargebonden sterk. De schoolsite bevat nuttige informatie voor zowel internen als externen en het digitale platform wordt uitsluitend voor administratieve doeleinden ingezet.

De interne kwaliteitsbewaking gaat uit van operationeel geformuleerde doelstellingen die een vertaling zijn van de visieteksten en zijn opgesteld door o.a. de pedagogische raad, het GOK-, het LSCI- en het antenneteam.

De inspectie besluit de doorlichting met een **gunstig advies**. De school verdient alle aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te aan.

⁵ Ondersteund door de UGent vormt LSCI (Life Space Crisis Intervention) deze interventiestrategie de rode draad om enerzijds zorg vorm en inhoud te geven, maar anderzijds ook een evenwicht te houden tussen draagkracht en draaglast.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad	
Graad 1	B
Graad 1	Decoratie - Verzorging-voeding
Graad 1	Mode - Verzorging-voeding
Graad 2 BSO	Publiciteit en etalage
Graad 2 BSO	Verzorging-voeding
Graad 3 BSO	Publiciteitsgrafiek
Graad 3 BSO	Organisatiehulp
Graad 3 BSO	Verzorging

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Personeelsorganisatie
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Onstabiele leerlingenpopulatie: neveninstromers en uitstromers.
- Groot aantal leerlingen met leerachterstand.
- Onstabiel personeelsbestand (opeenvolgende wissels, veel tijdelijke vervangingen).
- Vermindering toegekende GOK-lestijden t.o.v. eerste cyclus.
- Sterke verjonging van het lerarenkorps.
- Groeiende taalheterogeniteit.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

4.1 Project algemene vakken in de tweede graad bso (Publiciteit en etalage en Verzorging-voeding) en in de derde graad bso (Organisatiehulp, Publiciteitsgrafiek en Verzorging)

Voldoet

Motivering

- In de tweede graad is het curriculum globaal genomen voldoende afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelen. De thema's zijn gevarieerd en staan garant voor een geïntegreerde benadering van vaardigheden, kennis en attitudes. De systematische aandacht voor functionele informatieverwerking en –verwerking is een sterk punt. Aan functionele taal- en rekenvaardigheid wordt intens gewerkt. Het systematisch gebruik van levensechte contexten blijft een noodzakelijke voorwaarde voor de realisatie van deze eindtermen. Het contractwerk, de groepsopdrachten en het gebruik van stappenplannen en vaste structuren stimuleren de organisatiebekwaamheid van de leerlingen. De meerderheid van de eindtermen uit het domein tijd- en ruimtebewustzijn krijgen een goede invulling. De exploratie van de belangrijkste maatschappelijke voorzieningen en de kennismaking met belangrijke wereldproblemen en het dagelijks leven van mensen in andere culturen verdienen een sterker accent. Het wegwerken van enkele overlappingen (rekenen met geld en verkeersveiligheid) biedt daarvoor een oplossing.
- De leerplanrealisatie van de derde graad ligt in het verlengde van die van de tweede graad. Het gevarieerd aanbod aan thema's sluit aan bij de eindtermen en de leefwereld van de jongeren. Het curriculum is het sterkst gericht op functionele informatieverwerking en –verwerking, op functionele taal- en rekenvaardigheid en op tijd- en ruimtebewustzijn. Het domein 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' is voor verbetering vatbaar. De eindtermen in verband met solliciteren, maatschappelijke instellingen en maatschappelijk relevante formuleren en procedures worden doorgeschoven naar III, 3 en geïntegreerd in het project 'wat na het 7de jaar?'. Gelet op de verschillende leerplannen voor III en III, 3 is dit een probleem. Sociale wetgeving, verantwoord consumentengedrag, levenslang leren en gezondheid en veiligheid komen te weinig systematisch aan bod.
- In de beide graden creëert de aandacht voor genietend lezen, jeugdliteratuur en film heel wat meerwaarde. Dergelijke bronnen hebben een aanvullend en verbredend karakter ten aanzien van de functionele en informatieve elementen uit het curriculum.
- Ondanks het actueel studiemateriaal en de gevarieerde en activerende werkvormen zijn een aantal tekorten het gevolg van een te schoolse benadering. Een meer substantiële input vanuit studiebezoeken, gastsprekers, didactische spelen, brochures en folders van diensten en instellingen, ... zou het ervaringsgericht en levensecht karakter van het curriculum in aanzienlijke mate versterken. Er zijn enkele waardevolle projecten en initiatieven die een goede opstap zijn in de richting van deze aanpak.
- De vakgroepwerking is dynamisch en intensief. Het engagement en de betrokkenheid van het team is een voorbeeld van goede praktijk. Het lerarenteam ontwikkelt samen het studiemateriaal, de opdrachten en de toetsen. Feedback van collega's en ervaringen uit de lespraktijk zorgen voor permanente bijsturing. De vakgroep heeft leerlijnen uitgezet voor lezen en schrijven, verkeerseducatie, ICT-gebruik en zelfstandigheidsbevorderende werkvormen. Het zelfkritisch vermogen is aanzienlijk. Dit blijkt uit de analyse van de vakgroep als voorbereiding op de doorlichting. Het lerarenteam heeft de sterke en zwakke punten van de leerplanrealisatie in kaart

gebracht en heeft daarmee zelf het perspectief op ontwikkeling en progressie gecreëerd.

- De vakgroep beseft dat met de progressieve invoering van project algemene vakken in de b-stroom van de eerste graad er nieuwe uitdagingen en kansen openliggen om de leerlijnen te hertekenen en het curriculum opnieuw op elkaar af te stemmen. Dit zal een hefboom zijn voor de uitbouw van geïntegreerd en competentiegericht onderwijs.
- Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met zorg. De leer- en werksfeer is aangenaam en constructief. Er zijn waardevolle aanzetten tot differentiatie. Aanvullende initiatieven afgestemd op de zorgvraag van de leerling en het profiel van de studierichting kunnen voor meerwaarde zorgen.
- Er zijn twee ruime vaklokalen. Beide zijn uitgerust met twee computers, kaarten, een tijdslijn, enkele woordenboeken en atlassen en makkelijk verplaatsbaar meubilair. Het gebruik van visuele hulpmiddelen voor functionele taal- en rekenvaardigheid is een ontbrekende schakel in het geheel. Het totaal aantal uren project algemene vakken overschrijdt de beschikbare tijd. Sommige lessen gaan door in een gewoon leslokaal, soms doet een computerlokaal dienst als alternatief. Omdat een krachtige leeromgeving een noodzakelijke voorwaarde is voor de leerplanrealisatie engageert het beleid zich om in samenspraak met de vakgroep te zoeken naar een oplossing voor dit probleem. Het organiseren van de onderwijstijd in blokken van aaneensluitende lessen faciliteert het gebruik van ervaringsgerichte werkvormen.
- De leerlingenevaluatie is representatief voor de lespraktijk. De vraagstelling en de evaluatiemethodes zijn gevarieerd. Een betere afstemming van de evaluatie op de eindtermen is van belang. Dit geldt vooral voor toetsen die peilen naar parate kennis of naar contextloze reken- en taalvaardigheden. De invoering van het nieuwe doelenrapport biedt de ideale kans om de kwaliteit van de evaluatie bij te stellen. De evaluatiefrequentie is hoog. Op die manier krijgen de leerlingen en de ouders een duidelijk zicht op het verloop van het leerproces. De vakgroep is volop bezig met het ontwikkelen van eenduidige evaluatiecriteria voor het beoordelen van individuele opdrachten en groepstaken. Het lerarenteam wil werken met criteria die zijn omschreven in termen van concreet en waarneembaar gedrag. Dergelijke criteria hebben een hoge remediërende waarde en bieden meer garanties op een objectieve evaluatie.
- De studieresultaten tonen een relatief labiel beeld. Soms zijn de resultaten behoorlijk tot goed, soms zijn ze zwak tot erg zwak. Het lerarenteam schrijft dit onder meer toe aan problematische afwezigheden, aan het gebrek aan organisatiebekwaamheid van sommige leerlingen, aan de zwakke taalvaardigheid van ex-OKAN-leerlingen, aan de gebrekkig ondersteuning van jongeren vanuit hun thuismilieu ...

4.2 Plastische opvoeding in de eerste graad B-stroom in 1b en in bvl (Decoratie – Verzorging-voeding en Mode – Verzorging-voeding)

Voldoet

Motivering

- De leraren plastische opvoeding werken nauw samen en hanteren hetzelfde didactisch instrumentarium. Het team slaagt er goed in de meeste ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen vanuit gevarieerde invalshoeken aan te reiken en naar uitdagende opgaven te vertalen. Er wordt vooral tweedimensionaal gewerkt, wat niet betekent dat het evenwicht tussen twee- en driedimensionale uitvoeringen uit balans zou zijn. Bij wijze van introductie tot de praktische opdrachten worden uiteenlopende inhouden kunst- of cultuurinitiatie beknopt en op niveau van de leerlingen behandeld. De algemeen vormende meerwaarde hiervan is onmiskenbaar een troef voor deze eerste graad.
- Dat de beeldgrammatica expliciet wordt toegelicht tijdens de opgave van enkele opdrachten is een voorbeeld van goede praktijk dat bij voorkeur wordt veralgemeend.
- Zelfgestuurd en ervaringsgericht leren krijgt weinig kansen. De vorming van de individuele denkprocessen - het documentatieonderzoek, het ontwerp en het gevoerde experiment - zijn leerstofcomponenten die nog kunnen worden verdiept. De goedbedoelde, maar erg strikte aansturing door de leraren beperkt immers de ruimte voor de ontwikkeling van een eigen artistiek-creatieve reflex bij de leerlingen.
- De leerplanimplementatie verloopt doordacht, gestructureerd en gelijkgericht. De leerlijnen zijn aan de hand van opgaven met geleidelijk groeiende complexiteit opgebouwd. De jaarplanningen bevatten relevante informatie en ondersteunen de leerplanrealisatie, al kan de behandeling van de beeldaspecten er nog in worden geëxpliciteerd.
- Het beleid ondersteunt cultuureducatie in de context van de brede en harmonische vorming van de jongeren. De school spant zich in om in de nodige infrastructuur en leermiddelen voor de muzisch-creatieve vakken te voorzien en in de gebouwen worden veel leerlingenwerken tentoongesteld. Het respect voor de eigen leerlingen en hun realisaties wordt daarmee onderstreept. Voor plastische opvoeding zijn specifieke ateliers ingericht die uitgerust zijn in overeenstemming met de minimale materiële vereisten van de leerplannen en de vakidentiteit uitstralen. Een minpunt is dat de werktafels van de leerlingen veeleer krap bemeten zijn, wat de uitvoering van (groter) driedimensionaal werk bemoeilijkt.
- De begeleiding verloopt deels in groep, deels individueel. Het leer- en leefklimaat is prettig, open en spontaan. De leerlingendocumenten zijn voorbeeldig gestructureerd samengesteld en de theoretische leerinhouden worden er met zorg in onderbouwd.
- De leerlingenbeoordeling verloopt procesgericht, met aandacht voor de attitudes en de vakgebonden uitvoeringen. De leraren hanteren een fichesysteem dat, zeker in klassen waar het vak gedurende slechts een à twee lesuren per week is geroosterd, weegt op de taaklast.
- Om op termijn naar een efficiënte permanente evaluatievorm te evolueren, is het wenselijk dat de leraren nagaan hoe zij het al dan niet bereiken van enkele met zorg geselecteerde kerncompetenties continu kunnen toetsen aan de procesbeoordeling. Het doel is het tijdig detecteren van zwakke punten bij de leerlingen met het oog op het formuleren van doelgerichte individuele remediërvorstellen.

4.3 TV/PV/Stages Publiciteitsteken en Waarnemingsteken in de derde graad bso in Publiciteitsgrafiek

Voldoet

Motivering

- De vaststellingen hebben betrekking op de vakken waarnemingsteken en tv/pv/stages publiciteitsteken in het specifiek gedeelte.
- In deze school zijn de inzet en de vakkennis van de leraren, samen met de leerlinggerichte aanpak, troeven die garant staan voor een degelijke beroepsgerichte vorming. Hoewel het zwaartepunt van de opleiding veeleer bij de (computer)technische realisatie ligt, slaagt het lerarenteam er in om de creatieve component de ruimte te geven die zij verdient. De leerplanrealisatie voldoet en de afgestudeerden kunnen in staat worden geacht om met succes in de grafische sector aan de slag te gaan.
- De vervangingen van leraren, de opsplitsing van de beschikbare lestijden TV en PV in subvakken en een gebrek aan stabiliteit in de toekenning van lesbevoegdheden leiden tot discontinuïteit in de leerstofbehandeling, wat het studierendement afremt. Vooral in de vakken waarnemingsteken en illustratie leidde dat tot problemen en kan de leerplanrealisatie amper worden aangetoond.
- De horizontale samenhang wordt onvoldoende strikt bewaakt en er zijn nauwelijks vakoverstijgende studietrajecten uitgezet over de leerjaren en graden heen. Bij gebrek aan een gemeenschappelijke visie en een gelijkgerichte aanpak wordt nog te weinig vakdoorbrekend en geïntegreerd samengewerkt over alle kunst-, technische en praktische vakken heen.
- Het subvak instrumentaal tekenen (Licap D/2003/0279/016 - 4.3.1) wordt niet geroosterd of in een ander vak geïntegreerd aangeboden. Dat is een bewuste keuze van het lerarenteam die wordt gemotiveerd door op de beperkte actualiteitswaarde van de betreffende leerplandoelstellingen en -inhouden te wijzen. De groeiende impact van allerlei computertoepassingen in de reclamevormgeving is daar wellicht niet vreemd aan. Toch blijft het aangewezen alternatieven te zoeken om o.a. de werkdiscipline, de zin voor nauwkeurigheid en het ruimtelijk inzicht van de leerlingen aan te scherpen. De technische en praktische vakken bieden daar intrinsiek voldoende kansen toe.
- De studie van de beeldtaal en de typografie verloopt weinig expliciet. De behandeling van de digitale toepassingen is op niveau. Het is evenwel jammer dat de leerlingen in de tweede graad nog niet geïnitieerd worden in het grafisch computergebruik.
- Het beleid doet een beroep op externe deskundigen om de studierichting te helpen stroomlijnen en het onderwijskundig handelen te optimaliseren. De meeste leraren werken hier enthousiast aan mee en de vooruitgang op didactisch vlak is groot. Dat neemt niet weg dat er ook werkpunten zijn. De leraren gebruiken de leerplannen als leidraad voor de samenstelling van hun jaarprogramma en zetten doorgaans verticale leerlijnen voor de eigen vakken uit. De invulling van de jaarplannen verloopt echter nog onvoldoende gecoördineerd. Soms primeert individualisme op collectieve doelgerichtheid, wat aan de basis ligt van het hoger al aangehaalde gebrek aan horizontale en verticale samenhang. Goede praktijkvoorbeelden krijgen ook onvoldoende kansen om naar de hele vakgroep door te stromen.
- De directie staat positief tegenover deze studierichting en spant zich in om voor de nodige uitrusting en leermiddelen te zorgen. In de gebouwen wordt overal leerlingenwerk tentoongesteld, zodat de richting er moeiteloos in slaagt om zich te profileren. De basisuitrusting is grosso modo in overeenstemming met de vereisten van de leerplannen, al is het jammer dat niet alle computerconfiguraties in een vast atelier van de afdeling zijn gegroepeerd zodat ze doorlopend ter beschikking staan.
- De meeste leerlingen voelen zich goed in de klas en de school. De relatie leraar-leerling wordt getypeerd door een vertrouwensband, wat niet wegneemt dat her en der tuchtprobleem opduiken. De leerlingenbegeleiding verloopt, afhankelijk van het vak en de behandelde leerinhouden, individueel of klassikaal. In sommige technische vakken

wordt frontaal en op basis van de cursus lesgegeven, wat een weinig activerend en motiverend effect heeft op beroepsleerlingen.

- De aansturing en opvolging van de leerlingenmappen, de logboeken, de schetsschriften en de cursussen zijn voor verbetering vatbaar. Leraargebonden worden de leerlingendocumenten gestructureerd en systematisch tot zeer slordig en onoverzichtelijk samengesteld. De opdrachtmodaliteiten worden meestal omstandig omschreven en bieden voldoende houvast voor zowel de leerlingen als leraren. Dat neemt niet weg dat er voor enkele vakken nauwelijks leerlingendocumenten kunnen worden voorgelegd. De gevolgde denk- en uitvoeringsprocessen vervagen er sterk en kunnen er niet worden herbeleefd. Ook het cursusmateriaal biedt niet altijd de nodige ondersteuning voor de theoretische leerstofgehelen.
- Het lerarenteam werkt aan de verfijning van de evaluatieprocedure en -criteria. Vooral het bereiken van een billijk evenwicht tussen de vakinhoudelijke en de attitudinale beoordeling is daarbij een aandachtspunt. De leerlingenevaluatie verloopt procesmatig, maar mist een continue terugkoppeling naar enkele beroepspecifieke kerncompetenties en -attitudes om gewag te kunnen maken van een valide permanent evaluatiesysteem.
- Niet alle leraren onderbouwen hun cijfers met relevante commentaren en remediërende aanbevelingen, zodat niet altijd duidelijk is of de leerlingen zinvolle feedback krijgen over hun presteren. Sterk punt is dat op de evaluatiefiches ruimte is voorzien voor zelfevaluatie door de leerlingen.
- In het tweede leerjaar van de derde graad volgen de leerlingen, bij wijze van introductie in de beroepsrealiteit, blokstages in diverse bedrijven van de grafische sector. De stagedossiers zijn, op ontbreken van enkele verwijzingen in de stagecontracten na, conform de vigerende regelgeving⁶ samengesteld. De stageschriften zijn goed gedocumenteerde en gestructureerde werkbundels.
- De geïntegreerde proef staat organisatorisch op punt. Samen met de logboeken en documentatiemappen van de leerlingen verschaffen de informatiebundels van de proef inzicht in wat van de leerlingen wordt verwacht en hoe de individuele eindproducten zijn ontstaan (bijv.: informatiebundel, modaliteiten per deelnemend vak, logboeken, werkplanning, evaluatiefiche). Het is jammer dat die werkmethode niet wordt doorgetrokken naar de uitvoering van de jaaropdrachten.

⁶ SO/2002/09

4.4 Wiskunde in de eerste graad B-stroom in 1b en in bvl (Decoratie – Verzorging-voeding en Mode – Verzorging-voeding)

Voldoet

Vaststellingen

- De ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelstellingen van het graadleerplan (D/1997/0279/040) werden vorig schooljaar in de basisvorming in voldoende mate gerealiseerd. De doelstellingen van het nieuwe graadleerplan (D/2011/7841/021) werden tot heden conform de verwachtingen in het leerplan gerealiseerd.
- De onderwijspraktijk volgt de visie van het leerplan om jongeren voldoende wiskundig weerbaar te maken om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Men benut de flexibiliteit die het leerplan voorziet om te differentiëren en de leerlingen stapsgewijs te leren om zelfstandig te leren en te handelen. Met deze aanpak speelt de vakgroep in op de soms erg verschillende beginsituatie⁷ van de betrokken leerlingen en stelt men hun welbevinden centraal, zoals geëist in het leerplan.
- De materiële uitrusting om de doelstellingen te realiseren voldoet.
- De ontwikkelingsdoelen rond leren leren worden nagestreefd in de lessen en aanvullend behandeld tijdens de studiebegeleiding op schoolniveau. Voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen rond ict zijn er nog groeimogelijkheden.
- Om het nastreven van de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen te ondersteunen houdt de directie rekening met de grootte van de lesgroepen (max. 12 leerlingen) en de motivatie en de deskundigheid bij het rekruteren en het inzetten van het lerarenteam.
- De school heeft bewust gekozen om de twee wekelijkse lestijden wiskunde in 1B en de drie wekelijkse lestijden in het beroepsvoorbereidend leerjaar (bvl) aan te bieden bovenop het onderdeel functionele rekenvaardigheid in de lessen 'project algemene vorming' (pav). Om enerzijds de samenhang tussen wiskunde (2 of 3 wekelijkse lestijden) en pav (10 wekelijkse lestijden) te verzekeren en anderzijds de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs vlotter te laten verlopen, worden deze lessen door dezelfde leraar gegeven.
- Er wordt rekening gehouden met de beginsituatie van de leerlingen. Men pakt dit probleem aan door o.a. te differentiëren in het onderwijsproces, de inschakeling van studenten uit de lerarenopleiding en de gon⁸-begeleiding. Deze werkwijze herstelt deels de leerachterstand bij sommige leerlingen.
- De lessen worden visueel goed ondersteund. De taalsteun wordt gerealiseerd door de aandacht voor het eigen taalgebruik, de aandacht voor de instructietaal en de vakspecifieke woordenschat en de positieve feedback op het taalgebruik van de leerlingen. Sommige agenda's bevatten echter nog terugkerende fouten tegen vaktermen. De agenda's worden gecontroleerd door de klastitularis, maar in mindere mate door de vaktitularis.
- De communicatie is overwegend stimulerend (versus sturend) en gericht op inzet (versus prestatie). De leerlingen worden met veel aandacht als persoon benaderd. Opvallend voor de professioneel jonge vakgroep is de aandacht voor het ontwikkelen van een goede studiehouding bij de leerlingen en het met elkaar leren werken.
- Om de leerlingen met gedrags- en leerproblemen of leerstoornissen op te vangen kan de vakgroep steunen op structurele ondersteuning zoals de studie- en leerbegeleiding en de socio-emotionele begeleiding, waar de clb-medewerker een deel van de taak op zich neemt. Leerlingen met rekenmoeilijkheden of rekenstoornissen krijgen de gepaste ondersteuning via o.a. STICORDI⁹-maatregelen.

⁷ Sommige leerlingen die starten in 1b of bvl beheersen bepaalde eindtermen van het basisonderwijs niet of onvoldoende.

⁸ Geïntegreerd onderwijs

- Een sterk punt is de wijze waarop de huidige vakgroep het pedagogisch project en de beleidsvisies van de school rond de benadering van het beroepsonderwijs vertalen in hun klaspraktijk.
- De leerlingenevaluatie is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en valide, transparant en betrouwbaar. Naast het syntheserapport (enkel cijfers) en het attituderapport krijgen de leerlingen een vakrapport waarin woordelijk wordt weergegeven in welke mate de leerling de behandelde leerplandoelen beheerst. Op deze wijze stelt de vakgroep het groeiproces van de leerlingen centraal, zoals geëist in het leerplan. Het vakrapport is enerzijds zeer informatief voor de leerlingen en de ouders, maar anderzijds ook een goed bewakingsinstrument van de leerplanrealisatie. De evaluatie van de vaardigheden en de attitudes, zowel vakgerichte als algemene, is voldoende aanwezig.
- Het bereikte niveau is wisselend per lesgroep, maar overwegend aanvaardbaar tot goed. In de meeste klassen schommelen het gemiddelde en de mediaan van de resultaten rond dezelfde waarde. Maar er is een grote spreiding van de resultaten, met zowel uitschieters naar beneden als naar boven. Anderstaligen en de leerlingen die instromen vanuit het buitengewoon onderwijs behoren geregeld tot de zwak scorende groep. De resultaten voor wiskunde sluiten, op enkele uitzonderingen na, aan met de resultaten van de andere vakken van de basisvorming.
- De school heeft in 2008 deelgenomen aan de peilingsproeven voor de B-stroom om de eigen onderwijskwaliteit af te toetsen. De resultaten van deze toetsen hebben aanleiding gegeven tot reflectie over het onderwijsproces.
- De vakgroep krijgt voldoende kansen om zich op alle domeinen te professionaliseren, zowel via interne als externe nascholing.

⁹ STICORDI is het letterwoord voor STImuleren, Compenseren, Relativeren of Remediëren en Dispenseren of Differentiëren

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

5.1 Evaluatie

5.1.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

- De school heeft een duidelijke visie op evalueren uitgewerkt op basis van de opmerkingen in het vorige doorlichtingsverslag. Deze visie streeft een doelgerichte aanpak van de permanente evaluatie na met aandacht voor diagnose, remediëring en differentiatie. De school is zich goed bewust van de noodzakelijkheid van de verschillende evaluatie- en rapporteringsvormen omwille van het heterogene zorgpubliek (taalzwakke leerlingen, taalarme leerlingen, anderstalige leerlingen, gondeleerlingen, leerlingen met leer- of ontwikkelingsstoornissen).
- De evaluatie van de geïntegreerde proef wordt op schoolniveau gecoördineerd. De toepassing van een doelgerichte en evenwichtige proces- en productevaluatie is goed.
- De afstemming van de evaluatie op het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen varieert vakgroep- en leraargebonden, maar is overwegend goed.
- De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de niveauverschillen tussen de opties of studierichtingen. Ook in geïntegreerde proeven (gip) zijn de evaluatiecriteria goed afgestemd op het profiel van de studierichting. Het algemeen niveau van de toetsen en de examens is overwegend goed.
- De delibererende klassenraad wordt grondig voorbereid en uit de notulen en de gesprekken blijkt dat de deliberatievraag een prospectieve en toekomstgerichte benadering krijgt. Men benadert elke leerling persoonlijk op basis van de behaalde resultaten, de studiehouding en de participatie aan de diverse remediëringsinitiatieven. Deze gegevens worden samengebracht met het oog op een goed onderbouwde attestering.
- In alle beroepenvelden of studierichtingen worden er significant minder B-attesten gegeven dan in de referentiescholen, maar de leerlingen worden in de loop van het schooljaar dermate begeleid, bijgestuurd of heroriënteerd dat ze er toch in slagen om in de gekozen richting een A-attest te halen of ondanks alle inspanningen toch niet veder geraken dan een C-attest.
- De school wordt geregeld geconfronteerd met grote verschillen in de resultaten. Vooral de resultaten van de basisvorming en het specifiek gedeelte verschillen soms sterk omwille van specifieke zorgvragen en beperkingen. Daarom is de school vragende partij voor een systeem van flexibele leerwegen en deelattesten.
- Vanuit de pedagogische raad vertrekken geregeld acties om de evaluatiepraktijk en de rapporteringspraktijk te ondersteunen of bij te sturen. Er is voldoende deskundigheidsbevordering op het vlak van een procesgerichte evaluatie.
- De werking van de begeleidende en de delibererende klassenraden worden regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. De deliberatiecriteria worden opgesomd in het schoolreglement.
- Leerlingresultaten worden geanalyseerd en besproken in de klassenraden. Zwakke resultaten resulteren in actieplannen. Ook van de leerlingen wordt een engagement verwacht en er wordt samengewerkt met clb om o.a. de oorzaken bij zwakke

resultaten te detecteren en te remediëren. De communicatie naar de leerlingen en hun ouders is duidelijk en constructief.

- In haar prioriteitenplan voor 2011-2012 heeft de school actiepunten opgenomen rond procesgerichte en permanente evaluatie, de frequentie van de evaluatiemomenten en de bijsturingen van de rapporten (syntheserapport, vakkenrapport, attituderapport).
- De resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs of tewerkstellingsgegevens worden niet verzameld. Er zijn dan ook onvoldoende resultaten om schoolbreed te analyseren en te verwerken tot referentiegegevens voor de evaluatie van het onderwijsproces, voor de opvolging van de adviezen van de klassenraden of voor de opvolging van de schoolloopbaan.

5.1.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
 - ondersteuning
 - ontwikkeling.
- De schoolleiding heeft een duidelijke visie op rapportering, die in de eerste plaats een duidelijk en vooral volledig beeld moet geven van de leerling. Hiermee wil men ook loskomen van een cultuur die leerlingen nog sterk beoordeelt in afzonderlijke vakken.
 - De leerlingen krijgen een syntheserapport met de numerieke weergave van de resultaten, een vakkenrapport met toelichtingen over de beheersing van leerplandoelen en vakgerichte attitudes en een attituderapport met gemotiveerde beoordelingen van de beheersing van vakoverstijgende attitudes. Op deze wijze wordt de strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling gewaarborgd
 - Over de stages wordt afzonderlijk gerapporteerd.
 - De enkele B- en de vele C-attesten en de oriënteringsadviezen in de notulen van de delibererende klassenraden worden voldoende inhoudelijk gemotiveerd¹⁰. Voor de vakken wordt expliciet opgenomen of de leerlingen de doelstellingen beheerst of niet beheerst en krijgt de leerling een synthesebeoordeling rond 'inzet' en 'inzicht'. Aanvullend geeft de klassenraad aan of hij gelooft in de studiekeuze van de leerling voor het volgende leerjaar met eventueel aanbevelingen of alternatieven.
 - Er zijn duidelijke richtlijnen in verband met de commentaren op het rapport. De rapportcommentaren zijn overwegend opbouwend en aanmoedigend, de verwijzingen naar remediëring op de rapporten zijn stimulerend.
 - Een bevraging rond de evaluatiepraktijk in 2007-2008 heeft, met de ondersteuning van de pedagogische begeleiding, geleid tot concrete acties rond de evaluatie- en rapporteringspraktijk (o.a. screeningsdocumenten, bijsturing inhoud rapportering, nascholing rond het schrijven van rapportcommentaren).
 - Deskundigheidsbevordering op vlak van een meer procesgerichte evaluatie en rapportering door leraren voldoet, alsook de aandacht voor een duidelijke rapporteringspraktijk naar de ouders en de leerling.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 19/07/2002, art.5, §5, 6 en 8

5.2 Personeelsbeheer

5.2.1 *Personeelsorganisatie*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

- Het personeelsbeleid is een belangrijk aandachtspunt voor de schoolleiding en het schoolbestuur. Het beleid is er immers van overtuigd dat het personeelsbeleid één van de hoekstenen van kwaliteitsvol onderwijs is. Zowel het schooleigen opvoedingsproject als de specifieke context- en inputfactoren kleuren de opvatting over kwaliteitsvol leraarschap in en krijgen concreet vorm in duidelijke aanwervings- en evaluatiecriteria. De school focust op een evenwichtige combinatie van de kernkwaliteiten als opvoeder en als leraar.
- De opvatting over het leraarschap vertaalt zich in een brede taakinvulling die naast een lesopdracht en/of stagebegeleidingsopdracht ook opdrachten in vakgroepen, werkgroepen, toezichts- en assistentieopdrachten inhoudt. De verwachtingen ten aanzien van elk van deze verschillende rollen zijn omschreven in visieteksten, richtlijnen en stappenplannen. Deze documenten hebben een ondersteunend effect en bevorderen de gelijkgerichtheid.
- Voor de opdrachtverdeling hanteert de schoolleiding het principe van evenwicht tussen stabiliteit en uitdaging. De samenwerking tussen leraren wordt gestimuleerd door de opdrachten in parallelle lesgroepen te verdelen onder verschillende collega's. De leraren kunnen elk jaar over hun verwachtingen in verband met hun lesopdracht met de directie communiceren.
- De school heeft duidelijk uitgeschreven criteria voor de aanwending van het lestijdenpakket. De wijze waarop het beleid de toegewezen middelen omzet in opdrachten voor leraren, in ondersteunende functies en de organisatie van het onderwijs is transparant. De criteria wijzen uit dat het beleid de lesuren prioritair aanwendt om de grootte van lesgroepen beheersbaar te houden en daarmee de ontwikkelingskansen van de leerling prioritair te stellen.
- De school gaat zorgzaam om met lesuren die gebruikt worden voor bijzondere pedagogische taken. Het beleid organiseert een beperkt aantal ondersteunende functies door middel van uren die geen lesuren zijn. Er zijn deeltijdse functies voor stagecoördinatie, leerlingenbegeleiding en ict-ondersteuning. De algemene coördinatie is een voltijdse functie. Voor elk van deze functies zijn resultaatgerichte functiebeschrijvingen ontwikkeld.
- Ook voor de functies van leraar, beginnende leraar, klastitularis, ondersteunend personeel, technisch- adviseur- coördinator en directie zijn er functiebeschrijvingen voorhanden. Omwille van chronisch tijdsgebrek heeft de schoolleiding nog geen traject ontwikkeld voor de evaluatie van het voltallig schoolteam. Alle aandacht gaat tot nu toe uit naar functie- en evaluatiegesprekken met beginnende leraren. De directeur gaat geregeld op klasbezoek en plant naar aanleiding daarvan gesprekken. De beginnende leraren krijgen ter voorbereiding van de functioneringsgesprekken een document met richtvragen. Uit de resultaten van een extern onderzoek blijkt dat leraren over het evaluatiesysteem tevreden zijn.
- De school kampt met een groot personeelsverloop. De oorzaken zijn meervoudig, zoals: beginnende leraren die niet voldoen, reffectaties, verlofstelsels en het tekort aan leraren voor sommige vakken en studierichtingen. Bovenop het personeelsverloop werd de school enkele jaren geleden geconfronteerd met een hoge afwezigheidsgraad bij leraren. Om de achterliggende oorzaken op te kunnen sporen, bracht de arbeidsgeneesheer het welbevinden van het personeel in kaart. De resultaten van de

enquête toonden aan dat het omgaan met moeilijk gedrag van leerlingen bij een groot deel van het personeel veel stress veroorzaakt. De draagkracht en de draaglast waren uit balans.

- Het beleid heeft verschillende strategieën ontwikkeld om dit probleem structureel aan te pakken en heeft zich daarbij laten ondersteunen door verschillende externen. Er is een stappenplan ontwikkeld voor grensoverschrijdend gedrag en er is een langdurig nascholingstraject om leraren te leren omgaan met jongeren met problematisch gedrag. Daarnaast focust het beleid op een tijdige en betere communicatie over de planning en besteedt bewust aandacht aan initiatieven met een teambevorderend effect. Er zijn twee lokalen ingericht voor leerlingen die de lessen tijdelijk niet kunnen volgen, ... Een recente extern onderzoek alsook de gegevens over de afwezigheden van het personeel tonen aan dat de maatregelen wel degelijk effect hebben. Toch blijft het beleid er zich van bewust dat het gaat om een broos evenwicht en dat blijvende waakzaamheid aan de orde is.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De impliciete aanwezigheid van de PDCA-methodiek zorgt voor een gestructureerde aanpak en implementatie van het onderwijskundig en strategisch beleid. De dynamiek waarmee het directieteam samen met de pedagogische raad vorm en inhoud geeft aan het beleid op deze school, is een voorbeeld van goede praktijk. Hierbij vervult elke actor een ondersteunende en katalysatorische functie. Kenmerkend voor deze school is de mix van begeleidend en sturend leiderschap. Daar waar nodig doet de school beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en externe diensten voor de ondersteuning van de leraren of de medewerkers.
- Het schoolbeleid steunt op een gedetailleerd schoolwerkplan met eigen pedagogische en onderwijskundige accenten. Dit plan biedt op een gestructureerde en transparante wijze een houvast voor een kwaliteitsvolle en gelijkgerichte schoolwerking voor alle participanten. Het digitaal platform wordt op een degelijke wijze ingezet en helpt de interne gegevensstroom, zowel top-down als bottom-up, stroomlijnen.
- Uit de verslagen van de verschillende werkgroepen en bevragingen blijkt dat de besluitvorming kan rekenen op een breed draagvlak, een verhoogde betrokkenheid en een overwegend positief welbevinden van het schoolteam.
- Om haar kwaliteitszorg te implementeren steunt het beleid op collegialiteit, welbevinden en haalbaarheid. Er werden een aantal initiatieven genomen om via zelfevaluatie de kwaliteit van de schoolorganisatie te bewaken en te versterken. De resultaten van deze onderzoeken tracht men te gebruiken om samen met de verschillende overlegorganen verbeteracties op te zetten.
- Een groot deel van de leerlingen is taalarm, taalzwak en/of anderstalig. Naar aanleiding van de beginsituatieanalyse voor GOK werd in 2005-2006 een talenbeleid uitgewerkt om taalondersteuning en een aangepaste leeromgeving te bieden aan alle leerlingen. De school heeft haar doelstellingen en acties uitgeschreven in een taalbeleidsplan op school-, leraren- en leerlingenniveau en recent heeft zij het geactualiseerd. Vanuit de werkgroep taalbeleid wordt gewerkt rond leerstoornissen, flexibele leerwegen, studiebegeleiding en expliciete taalondersteuning. Aanvullend heeft de school deelgenomen aan het project G-kracht¹¹ om de geletterdheid van de leerlingen te vergroten. Dit project werd bekroond met de 'wabliefprijs 2011'. Voor een aantal leerlingen wordt een individueel traject uitgewerkt, aangepast aan de persoonlijke leer- of taalachterstand. In een aantal vakken werden de cursussen kritisch bekeken vanuit de invalshoek taal. De school heeft de effecten van het

¹¹ Een project dat werkt aan geletterdheid in beroepsrichtingen (<http://www.cteno.be>).

talenbeleid nog niet in kaart gebracht en heeft dus nog geen exact beeld van de doeltreffendheid van de acties. Zij stuurt deze wel bij op grond van ervaringen en reflectie.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het leerlinggericht attesteringsbeleid.
- De realisatie van de geïntegreerde proeven.
- De proactieve aanpak van de nieuwe vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen in de b-stroom en de vakoverschrijdende eindtermen in het bso.
- De integratie van ict in een aantal vakken.
- Het efficiënt gebruik van de onderwijstijd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het engagement, de verantwoordelijkheidszin en de (leerling)betrokkenheid van het personeel.
- De deelname aan externe evaluatie.
- De inschakeling van externe ondersteuning.
- De gerichtheid op de doelgroep bij de implementatie van de leerplannen.
- De inhoudelijke onderbouwing van de begeleidingsdossiers en de verantwoording van de attestering.
- De zorg voor de leraren (o.a. ondersteuning via pedagogische raad, ondersteuningstrajecten, professionalisering).
- Het beroep doen op externe ondersteuning om het onderwijsproces maximaal af te stemmen op de leerlingen.
- De goed functionerende en ondersteunende werking van de schooladministratie.
- De vakgroepwerking in pav.
- Het zelfkritisch vermogen in meerdere vakgroepen.
- Het onderhoud van de campus en de aandacht van alle betrokkenen voor de netheid van de campus.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De beleidsmatige aansturing, coördinatie en opvolging van onderwijskundige processen vanuit een schooleigen visie.
- De vertaling van de visie van het pedagogisch project in haalbare acties op school-, leraar- en leerlingenniveau.
- De participatieve besluitvorming.
- De openheid voor interne en externe evaluatie en ondersteuning.
- Het talenbeleid.
- Het ict-beleid.
- Het functionele en transparante karakter van het schoolwerkplan.
- De gezamenlijke doelgerichtheid.
- De transparante criteria voor de evaluatie van de leraren.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het veiligheidsbeleid optimaliseren en implementeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De versterking van activerende werkvormen en de emancipatorische didactiek.
- De investering in een krachtige leeromgeving.
- De uitbreiding van functionerings- en evaluatiegesprekken van beginnende leraren naar het volledige korps.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De verdere uitwerking van de kwaliteitszorg conform het kwaliteitsdecreet.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jos Vermijl

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Kathleen De Goignies: